

Fr. R. KREUTZWALDI nim.

EESTI NSV RIIKLIK RAAMATUKOGU
ГОСУДАРСТВЕННАЯ БИБЛИОТЕКА
ЭСТОНСКОЙ ССР

им. Фр. Р. КРЕЙЦВАЛЬДА

TALLINN — ТАЛЛИН

Fr.R.Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riiklik Raamatukogu

ÜHISKONDLIK-POLIITILISE KIRJANDUSE
PROPAGEERIMISEST

Metoodilisi juhendeid raamatukoguhoidjaile

Tallinn

1965

Meie partei esimesteks abilisteks elanikkonna ideoloogilisel kasvatamisel on raamatukogud. Soovitades ja propageerides nõukogude trükisõna, aitavad nad töötajaid kasvatada kommunistliku teadlikkuse ja nõukogude patriotismi vaimus, tutvustada neile partei ja valitsuse otsuseid ning innustavad nõukogude inimesi kommunismi ehitamisele meie maal.

Raamatukoguhoidjad juhivad oma töös Kommunistliku Partei seisukohtadest ideoloogia alal, mis on fikseeritud Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmis ja NLKP Keskkomitee juunipleenumi otsuses.

Ideoloogiline kasvatus pole mõeldav ühiskondlik-poliitilise kirjanduse, eriti marksismi-leninismi rajajate teoste propageerimiseta. Mida intensiivsemalt ja leidlikumalt raamatukogud mainitud kirjandust lugejaile soovitavad, seda elavamalt huvi tunnevad viimased kõnesolevate teoste vastu. Siin pakuvad head eeskuju Võru, Jõgeva (Põltsamaa), Viljandi ja teised rajooni raamatukogud. Nii laenutas Jõgeva (Põltsamaa) Rajooniraamatukogu 1964.a. ühiskondlik-poliitilist kirjandust 1526 raamatut ja brošüüri rohkem kui 1963.a., Võru Rajooniraamatukogu 1467 raamatut ja brošüüri enam kui 1963.a., Rakvere Rajooniraamatukogu 957 eksemplari rohkem kui 1963.a. jne.

Raamatukogude osa töötajate poliitilise silmaringi avardamisel iseloomustavad kõige paremini lugejad ise. Näiteks on Pärnu Rajooniraamatukogu kasutaja, Pärnu Linakombinaadi keemik Aimele Lepik raamatukogutöötajaile korduvalt tänu avaldanud abi eest. Teda on täielikult rahuldanud raamatukoguhoidjate soovitatud teosed, mida tema kui propagandist on kasutanud poliitöppuste ettevalmistamiseks. Viljandi rajooni Tääksi küla-

raamatukogu lugeja, Tääksi 8-klassilise kooli õpetaja propagan- dist Astrid Päeva, kes õpib kaugõppe teel Tallinna Pedagoogi- lises Instituudis, kinnitab, et raamatukogu on tema parim abiline. Siit leiab ta raamatukoguhoidja nõuandel kirjandust loengute koostamiseks. A.Päeva lugejakaardile on kantud pea- miselt V.I.Lenini teosed.

x x x

Et ühiskondlik-poliitilist kirjandust tulemusrikkalt pro- pageerida, tuleb raamatukogutöötajail seda s ü s t e m a a t i l i s e l t t u n d m a õ p p i d a ja kursis olla vastava uudiskirjandusega nii lugemise teel kui ka raamatukogulike mee- todite abil. Samuti on vaja täiendada oma poliitilisi teadmisi kas poliitharidusvõrgus või iseseisvalt õppides. Kõik Jõgeva (Põltsamaa) Rajooniraamatukogu töötajad näitaks võtavad osa õppustest poliitharidusvõrgus.

Lühikese ülevaate teostest võib saada annoteeritud trüki- kaartidelt. Annotatsioone uudiskirjanduse kohta leidub ajalehe "Sirp ja Vasar" igas numbris pealkirja all "Uusi raamatuid". Üheks tähtsaks allikaks, mis annab informatsiooni ilmunud kir- jandusest, on Eesti NSV Riikliku Raamatupalati väljaanne "Raa- matukroonika".

Raamatukoguhoidja peab pidevalt jälgima ajakirjanduses avaldatavaid retsensioone, mida registreeritakse "Artiklite ja Retsensioonide Kroonikas". Kirjanduse tundmaõppimiseks ja soovitamiseks kasutatagu ka alljärgnevaid Kreutzwaldi-nim. Riikliku Raamatukogu koostatud ühiskondlik-poliitilise kir- janduse soovitusnimestikke:

Kommunistliku töö võidule. Kirjanduse soovitusnimestik. Tln.,

1964. 26 lk. - Rõtäprint. Kirjandust tulemusrikkalt pro- Kommunismiajastu inimene. Metoodiline kiri abiks raamatukogu- lise töödele näituste korraldamisel. Tln., 1964. 17 lk. - Rõ- av taatorpaljundus. Kirjanduse teel ka raamatukogulike mee- todite abil. Samuti on vaja täiendada oma poliitilisi teadmisi kas poliitharidusvõrgus või iseseisvalt õppides. Kõik Jõgeva (Põltsamaa) Rajooniraamatukogu töötajad näitaks võtavad osa õppustest poliitharidusvõrgus.

Lühikese ülevaate teostest võib saada annoteeritud trüki- kaartidelt. Annotatsioone uudiskirjanduse kohta leidub ajalehe "Sirp ja Vasar" igas numbris pealkirja all "Uusi raamatuid". Üheks tähtsaks allikaks, mis annab informatsiooni ilmunud kir- jandusest, on Eesti NSV Riikliku Raamatupalati väljaanne "Raa- matukroonika".

Kirjandust abiks partei- ja riigikontrolli kaastöögruppidele.

Kirjanduse soovitusnimestik. Tln., 1963. 17 lk. - Rotaprint.

60 aastat VSDTP II kongressist. Metoodilisi ja bibliograafilisi materjale raamatukogudele. Tln., 1963. 34 lk. - Rotaatorpaljundus.

Rahvusvaheline kommunistlik ja töölisliikumine. Kirjanduse soovitusnimestik. Tln., 1963. 30 lk. - Rotaprint.

NLKP XXII kongress - kommunismiehitajate kongress. Kogumik metoodilisi ja bibliograafilisi materjale raamatukogudele. Tln., 1962. 70 lk. - Rotaprint.

Kommunistlik moraal. Kirjanduse soovitusnimestik. Tln., 1962. 60 lk. - Rotaprint.

Venekeelset uudiskirjandust tutvustavad järgmised väljaanded:

"В мире книг" - iga kuu ilmuv kriitilis-bibliograafiline ajakiri, mis sisaldab kirjanduse ülevaateid mitmesugustel aktuaalsetel, sealhulgas ka ühiskondlik-poliitilistel teemadel;

"Новые книги" - iganädalane bibliograafilise informatsiooni ajakiri, mis annab ülevaate juba ilmunud venekeelsest kirjandusest ja tutvustab ilmuvaid teoseid;

"Экспресс - информация о новых книгах" - valib ilmuvatest venekeelsetest teostest välja kõige olulisemad ja tutvustab neid pikemate annotatsioonidega. Viimane väljaanne saadetakse rajooni- ja suurematele linnaraamatukogudele.

Mõnes raamatukogus on ühiskondlik-poliitilise kirjanduse tundmaõppimine hästi korraldatud. Nii tutvub kogu Võru Rajooniraamatukogu kollektiiv pidevalt perioodikaga ja poliitilise uudiskirjandusega. Igale töötajale on tööajast ette

nähtud pool tundi, mille jooksul ta vaatab läbi saabunud ajalehed ja ajakirjad. NLKP Keskkomitee pleenumite materjalidesse ja valitsuse otsustesse süveneb üks raamatukoguhoidjaist põhjalikumalt ja selgitab neid siis oma kolleegidele. Igast raamatukogusse saabunud poliitilise uudiskirjanduse nimetusest ei laenu-tata üht eksemplari 3-4 päeva jooksul välja, vaid paigutatakse seniks eraldi riiulitele, kuni nendega on tutvunud kõik raamatukogutöötajad. Ülevaate saamiseks ilmunud ja ilmuvast ühiskondlik-poliitilisest kirjandusest kasutatakse eesti- ja venekeelseid annoteeritud trükikaarte, eestikeelseid tellimislehti ning temaatilisi plaane. Raamatute ja perioodiliste väljaannete arutlemine kogu kollektiiviga aitab paremini mõista teoste ideid ja kindlaks määrata, missugusele lugejate grupile üht või teist raamatut soovitada.

x x x

Ühiskondlik-poliitilise kirjanduse puhul on oluline hästi läbimõeldud raamatufondi komplekteerimine. Seda peavad eriti silmas pidama rajooni- ja linnaraamatukogude töötajad, sest külaraamatukogud saavad raamatuid tsentraliseeritult. Komplekteerimisel tuleb tingimata arvestada elanike rahvuslikku koostist. Tallinnas, Tartus, Narvas, Sillamäel, Paldiskis, Kohtla-Järvel jm., kus suureosa elanikest moodustavad venelased, peab enam rõhku panema venekeelsete väljaannete komplekteerimisele, seda enam, et nimetatud kirjandust on rohkem müügil kui eestikeelset.

Raamatufond vajab regulaarset täiendamist marksismi-leninismi rajajate teostega, K.Marxi, F.Engelsi ja V.I.Leniini elu ning tegevust käsitlevate raamatutega, kirjandusega, mis on ette nähtud abiks poliitriingides õppijaile, samuti raamatute ja brošüüridega tähtsamate majandus- ja poliitiliste probleemide alalt. Näitena võib tuua Haapsalu Rajooniraamatukogu,

kes muretseb nii eesti- kui ka venekeelset kirjandust temaatiliste plaanide ja tellimislehtede alusel. Raamatukogus on piisav arv eksemplare NLKP programmi, NLKP Keskkomitee pleenumite otsuseid ja materjale poliitharidusvõrgus õppijaile. Ühiskondlik-poliitilise kirjanduse komplekteerimisel konsulteerib raamatukoguhoidja alati EKP Haapsalu Rajoonikomitee lektoriga, kes on aktiivne lugeja ja raamatukogu nõukogu liige.

x x x

Ühiskondlik-poliitilise kirjanduse propageerimisel etendab märkimisväärset osa individuaalne töölugedega. See on eriti oluline siis, kui lugeja tuleb raamatukogusse esmakordselt ja on tarvis välja selgitada tema tööala, ühiskondlik tegevus, vanus, haridus ja teda erutavad probleemid. Need andmed võimaldavad lugejaid teenindada diferentseeritult. Kui näiteks raamatukoguhoidja teab, et lugeja huvide ring on lai ja ta kuulub kommunistliku töö brigaadi, siis võib temale teha ettepaneku tutvuda kommunistliku liikumise ajaloo ja läbi lugeda V.I.Lenini töödest: "Noorsooühingute ülesanded" (Teosed. 31.kd., lk.252-268), "Kuidas organiseerida võistlust?" (Teosed. 26.kd., lk.373-382), "Suur algatus" (Teosed. 29.kd., lk.377-400), "Kooperatsioonist" (Teosed. 33.kd., lk.427-435) jt. Soovitades süveneda V.I.Lenini kõnese, mille ta pidas Venemaa Noorsooühingu III ülevenemaalisel kongressil 2.oktoobril 1920.a. teemal "Noorsooühingute ülesanded", peab lugejale selgitama, kui tihedalt on meie sotsialistliku riigi rajaja õpetus kommunistlikust liikumisest seotud tänapäeval väljakujunenud kommunistliku töö brigaadide eesmärkidega. NLKP programmis avaldatud moraalikoodeksi põhiprintsiibid aga baseeruvad Lenini juhtmõttel kommunistlikust moraalist, millest ta samuti rääkis eelnimetatud kõnes.

Kui lugejale meeldivad ainult ajaloolise sisuga raamatud, võib anda temale nõu koostada sel teemal lugemisplaan, kuhu lülitada ka poliitilist laadi teoseid. Selline soovitamisviis nõuab raamatukoguhoidjalt pedagoogilist lähenemisoskust, ta peab põhjendama, miks üht või teist teost lugemisplaani võtta. Kergem on tundma õppida raamatukogu kauaaegsete kasutajate huve. Tuleb arvestada iga külastaja eripära ja hoolikalt läbi mõelda, kellele, millega seoses ja missugust kirjandust soovitada.

Lugejaskonna tähelepanu on tarvis juhtida raamatutele ja perioodilistele väljaannetele, kus käsitletakse poliitilisi päevasündmusi, rahvusvahelist olukorda, maailmarevolutsioonilist töölis- ja rahvuslikku vabadusliikumist, meie maa kangelaslikku revolutsioonilist võitlust ja muud. Selleks otstarbeks sobivad järgmised teosed:

(Tln., 1965. 296 lk.)

"Hispaania tules" - dokumentide ja artiklite kogumik Hispaania vabadusvõitlusest 1936.-1939.a.;

"Suure pealetungi päevilt" (Tln., 1964. 144 lk.) - käsitleb meie sünnimaa vabastamist;

"Vabaduse koidikul" (Tln., 1964. 312 lk.) - on pühendatud 1. detsembri 1924.a. relvastatud ülestõusu 40. aastapäevale;

"1957. ja 1960. aastal Moskvas toimunud kommunistlike ja töölispartei esindajate nõupidamiste dokumendid" (Tln., 1964. 76 lk.)

Tõhusat abi annavad raamatukogud poliitharidusvõrgus õppijatele ja propagandistidele.

Enne õppeaasta algust poliitharidusvõrgus tegi Haapsalu Rajooniraamatukogu koostöös Haapsalu Rajoonikomitee poliithariduskabinetiga kindlaks, mitu teoreetilist seminari ja

õpperingi ning missugustes asutustes ja ettevõtetes alustavad tegevust. Propagandistidele tutvustati raamatukogu fondi ja teatati, millist abi nad võivad raamatukogult saada. Selle tulemusena hakkasid paljud propagandistid raamatukogu külastama, kusjuures mitmed neist on nüüd innukad lugejad. Nende ergutusel laenab raamatuid ka arvukalt ringides õppijaid.

Raamatukogude kohustuseks on abistada niihästi neid lugejaid, kes õpivad poliitharidusvõrgus, kui ka neid, kes omandavad marksismi-leninismi aluseid iseseisva õppimise teel. Poliitringidesse kuulujate abistamine ei tohiks raamatukoguhoidjale raskusi valmistada, sest õppeprogrammides on toodud kirjanduse loetelu iga teema kohta. Mis puutub iseseisvalt õppijaisse, siis paljud neist teavad ise, missugust kirjandust neil tarvis läheb. See aga ei tähenda veel, et raamatukogutöötaja peaks raamatuid laenutama mehhaaniliselt, ilma omapoolsete soovitusteta.

Laenutamisel ärgu piirdutagu ainult nende teostega, mida lugeja on nõudnud. On vaja pakkuda ka täiendavat kirjandust vastaval teemal. Kui näiteks lugeja, kes õpib iseseisvalt, tahab tutvuda Lenini tööga "Kuidas organiseerida võistlust?" (Teosed. 26.kd., lk.373-382), siis võib temale lisaks soovitada veel teisi töid, nagu:

Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded. - Teosed. 27.kd.,
lk.209-247;

Suur algatus. (Tööliste kangelaslikkusest tagalas. "Kommunistlike laupäevakute" puhul.) - Teosed. 29.kd., lk.377-400.

Kui lugeja on soovitatud kirjanduse läbi töötanud, on edasiseks süvenemiseks kasulik, kui raamatukoguhoidja koostab tema jaoks lugemisplaani teemal "Leninlik plaan sotsialismi ja

kommunismi ehitamiseks meie maal", mida võib soovitada ka teistele, kes tunnevad huvi selle vastu. Lugesiplaani võil võtta veel järgmised teosed:

Kõne I ülevenemaalisel maaosakondade kehvikute komiteede ja kommuunide kongressil 11. detsembril 1918. - Teosed. 28.kd., lk.309-319.

Väike pildike suurte küsimuste selgitamiseks. - Teosed. 28.kd., lk.357-360.

Noorsooühingute ülesanded. (Kõne Venemaa Kommunistliku Noorsooühingu III ülevenemaalisel kongressil 2. oktoobril 1920.) - Teosed. 31.kd., lk.252-268.

Ühtsest majandusplaanist. - Teosed. 32.kd., lk.116-124.

Heliplaatidele võetud kõned. 25. aprillil 1921. - Teosed. 32.kd., lk.343-348.

Meie revolutsioonist, - Teosed. 33.kd., lk.436-439.

Lehekülgi päevikust. - Teosed. 33.kd., lk.422-426.

Kooperatsioonist. - Teosed. 33.kd., lk.427-435.

Pigem vähem, aga paremini. - Teosed. 33.kd., lk.445-459.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programm. Tln., 1961.

M a r k s i s m i - l e n i n i s m i r a j a j a t e
t e o s t e p r o p a g e e r i m i n e on vastutusrikas üles-
anne. Kõigepealt püüame kindlaks määrata, missuguse kategooria
lugejatele neid teoseid eriti soovitada. Esmajärjekorras
lähtutagu neist, kes on selleks ette valmistatud ja kes on
harjunud teadusliku kirjandusega iseseisvalt töötama. Eraldi
peaks vaadeldama propagandiste, lektoreid, ajalooõpetajaid jt.,
kes loevad raamatuid kindlal otstarbel. Mis puutub propagan-

distidesse, siis on hea, kui raamatukoguhoidja õpetab neid tutvuma bibliograafiliste väljaannetega ja iseseisvalt kasutama kirjanduse soovitusnimestikke, kust nad leiavad vajalikku nii enda tarbeks õppuste ettevalmistamisel kui ka oma ringi liikmetele soovitamiseks.

Lugejate diferentseeritud teenindamisel ei tohi unustada ka neid raamatukogu kasutajaid, kes kõrgemates õppeasutustes õppisid kümme ja rohkem aastat tagasi. Nad ei uuri sagedasti põhjalikult üksikuid teoreetilisi probleeme, vaid piirduvad juhuslike artiklite läbilugemisega. Siia gruppi kuuluvad insener-tehniline personal, arstid, õpetajad ning asutuste ja ettevõtete vastutavad töötajad, kes momendil ei täienda oma ideelis-poliitilisi teadmisi. Nende huvi ühiskondlik-poliitiliste probleemide vastu ei ulatu tavaliselt kaugemale rahvusvahelistest ja sisepoliitilistest sündmustest ning oma ühiskondlikust ja tootmisalasest tegevusest.

Arstidele ja õpetajatele võib soovitada algul V.G. Afanasjevi teost "Marksistliku filosoofia alused" (Tln., 1961. 280 lk.). See on populaarne raamat, kus autor põhjendab lihtsate ja arusaadavate näidete varal kõiki marksistliku filosoofia seisukohti.

Edasi võib teha juba ettepaneku asuda Lenini "Teoste" 38.köite (Tln., 1964) juurde, kus on avaldatud "Filosoofilised vihikud". Siia on koondatud Nõukogude riigi looja koostatud konspektid ja väljakirjutused raamatutest koos tema kriitiliste märkuste, hinnangute ja seisukohtadega marksistliku filosoofia alalt.

Insener-tehnilistele töötajatele ja asutuste juhtidele, kelle töö kohustab neid hästi tundma leninlikke norme, peaks palju andma lähem tutvumine Lenini teoste temaatilise kogumikuga "Partei elu normidest ja parteilise juhtimise printsiipidest" (Tln.; 1964). Kogumik sisaldab Lenini neid põhjapane-

vaid töid, väljavõtteid eri teostest, artikleid, kirju ja teisi dokumente, mis on Kommunistliku Partei tegevusprintsipiide aluseks.

Seoses kaasaja rahvusvahelise töölis- ja kommunistliku liikumise probleemidega, väärrib märkimist V.I.Lenini töö "Pahempoolsuse" lastehaigus kommunismis" (Teosed. 31.kd., lk.1-82; Valitud teosed. 3.kd., Tln., 1962, lk.311-391.)

Teadusliku kommunismi aluste tundmaõppimiseks on tarvis sellele lugejate grupile soovitada allpool nimetatud teoseid: K.Marxi ja F.Engelsi "Kommunistliku partei manifest" (Tln., 1955), F.Engelsi "Perekonna, eraomanduse ja riigi tekkimine" (Tln., 1958), V.I.Lenini "Marksismi kolm allikat ja kolm komponenti" (Teosed. 19.kd., lk.3-8; Valitud teosed. 1.kd., Tln., 1962, lk.50-54), "Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded" (Teosed. 27.kd., lk.209-247; Valitud teosed. 2.kd., Tln., 1962, lk.609-642), "Ähvardav katastroof ja kuidas selle vastu võidelda" (Teosed. 25.kd., lk. 297-340), "Ettekanne tööst maal 23.märtsil " (Teosed. 29.kd., lk.176-192) jt. Mainitud töödes on teaduslikult põhjendatud sotsialismi ja kommunismi ehitamise seaduspärasused. Need teosed panevad inimesi mõtlema ja võrdlema, näitavad kapitalismi paratamatut hukkumist ja proletariaadi võimu kehtestamist kogu maailmas.

Lugejate seast tuleks välja selgitada meistrid, brigadirid, tsehhiülemad ja töökodade juhatajad, sest NLKP 1963.a. juunipleenumil esitati nõue, et nad üksnes ei organiseeriks tootmist, vaid ka kasvataksid oma kollektiivi. Neile lugejaile peaks huvi pakkuma Lenini teoste kogumik "Kommunistlikust moraalist" (Tln., 1963) ja muud kommunistlikku kasvatust puudutavad raamatud.

Raamatukoguhoidjatel on oluline saada ülevaade lugejate ühiskondlikust tegevusest, teada, kes neist kuuluvad partei- ja riigikontrolli kaastöögruppidesse, kes on rahvakohtute kaas-

tujad, rahvamalevlased, seltsimehelike kohtute liikmed jne. Oleva-
nevalt iga lugeja ühiskondlikust tegevusest ja ettevalmistatus-
sest, annab raamatukogutöötaja talle nõu süveneda ka Lenini teos-
tesse. Need aitavad töötajail mõista oma ühiskondliku tegevuse
otstarvet ja tähtsust. Partei- ja riigikontrolli kaastöögrupi
liikmeile võib näiteks soovitada Lenini teoste kogumikku "Par-
tei-, riigi- ja ühiskondlikust kontrollist" (Tln., 1964.) ja
tööd "Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded" (Teosed. 27.kd.,
lk.209-247; Valitud teosed. 2.kd., Tln., 1962, lk.609-642.)

Keskse tä h e l e p a n u o r b i i d i s o l g u
n o o r s u g u . Hoolitsedes noorte poliitilise silmaringi
laiendamise eest, t u l e b n e i s ä r a t a d a
h u v i p o l i i t i l i s e k i r j a n d u s e l u -
g e m i s e v a s t u . Noored on suutelised erilise vaevata
lugema ja mõistma töid, milles on juttu sotsialistlikust inter-
natsionalismist ja nõukogude patriotismist. Neil on kasulik
põhjalikult tutvuda Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei prog-
rammi (Tln., 1961) selle osaga, kus kõneldakse kommunismiehi-
taja moraalikoodeksi põhiprintsiipidest. Et näidata, milline
seos on neil printsiipidel Lenini püstitatud ülesannetega rah-
vamajanduse ülesehitamise ja uue inimese kasvatamise alal, võib
noortele soovitada V.I.Lenini teost "Nõukogude võimu järje-
kordsed ülesanded" (Teosed. 27.kd., lk.209-247; Valitud teosed.
2.kd., Tln., 1962, lk.609-642.), samuti K.Marxi ja F.Engelsi
"Kommunistliku partei manifesti" (Tln., 1955.).

Laialdased võimalused marksismi-leninismi rajajate teoste
propageerimiseks on neil raamatukogudel, kus on avariivulid.
Siin võib raamatuid välja panna ühele või mitmele laudile, kus-
juures soovitatavad raamatud tuleksid asetada kaanega, tiitel-
lehega või avatud tekstiga lugeja poole. Esiplaanil peaksid
olema Marxi, Engelsi ja Lenini tööd ning kirjandus aktuaal-
setel teemadel, nagu NLKPXXII kongressi materjalid, NLKP programmi,

NLKP Keskkomitee pleenumite ja Nõukogude valitsuse otsused, raamatud Suurest Isamaasõjast, Eestimaa Kommunistliku Partei ajaloo, rahvusvahelistest sündmustest jne.

Raamatukoguhoidjad ärgu leppigu sellega, et marksismi-leninismi rajajate teoseid loevad ainult propagandistid, poliitharidusvõrgus õppijad, üliõpilased, keskkoolide ja keskeriõppeasutuste õpilased, kellele need teosed on kohustuslikud õppeprogrammide põhjal, ning teised ettevalmistusega lugejad. Ei ole õige arvamus, et Lenini teosed on raskesti loetavad ja et need on mõistetavad ainult teatava ettevalmistusega inimestele. Leninil, veel enam aga Marxil ja Engelsil on mõningaid komplitseeritud teoreetilisi töid ja artikleid, mille mõistmise muudab keerukamaks nende poleemilisus, kuid on ka töid, mille käsitlemine peaks olema täiesti jõukohane, näit K.Marxi ja F.Engelsi "Kommunistliku partei manifest", F.Engelsi "Perekonna, eraomanduse ja riigi tekkimine", paljud V.I.Lenini kõned, artiklid ja muud esinemised, eriti pärast Suurt Oktoobrirevolutsiooni, millal ta korduvalt pöördus tööliste, talupoegade ja soldatite poole. Need kõik on arusaadavad ja mõistetavad ka ettevalmistamata lugejaile.

Eelmainitud teoste propageerimisega rööbiti on tarvis lugejates huvi äratada partei kongresside ja Keskkomitee pleenumite otsuste vastu. Oma ettekanded mainitud kongressidel ja pleenumitel on NLKP vastutavad töötajad korduvalt selgitanud, kuidas meie partei uutes ajaloolistes tingimustes oma tegevuses juhindu Lenini näpunäidetest.

Kogu Nõukogude Liidu nii sise- kui ka välispoliitika on tihedalt seotud marksismi-leninismiga.

Kui näiteks raamatukoguhoidja soovitab lugeda Kommunistliku Partei programmi teist osa, mis sisaldab partei ülesandeid kommunistliku ühiskonna ehitamisel (Tln., 1962, lk.58-130), siis ärgu unustatagu propageerimast ka Marxi ja Engelsi "Kommunistliku partei manifesti" (Tln., 1955), kus autorid tõestavad

kapitalismi hukkamise paratamatust ja uue ühiskonnakorra - kommunismi - loomist; Lenini töid "Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded" (Teosed. 27.kd., lk.209-247; Valitud teosed. 2.kd. Tln., 1962, lk.609-642), milles Nõukogude riigi rajaja esitab sotsialistliku ülesehitustöö plaani, kus keskseks probleemiks on töövõimjakuse suurendamine, ja "Suur algatus" (Teosed. 29.kd., lk.377-400; Valitud teosed. 3.kd., Tln., 1962, lk.187-208). Siin Lenin nimetas kommunistliku töö laupäevakuid kommunismi esimesteks võrseteks.

Elu näitab, et iga raamatukogu võib jõuda headele tulemustele ühiskondlik-poliitilise kirjanduse propageerimisel, kui raamatukogutöötajad järjekindlalt analüüsivad oma töötulemusi, tegutsevad läbimõeldult, individuaalses töös lähenevad lugejaile diferentseeritult ning toetuvad kohalikele parteiorganeile.

Raamatukoguhoidja mitmekülgsed teadmised, lai poliitiline silmaring, marksismi-leninismi algallikate tundmine ja pidev enesetäiendamine on eeldused, milleta pole mõeldavad kordaminekud töös lugejatega.

Koostanud V.Reidla

Tallinn,
aprill 1965.

О пропаганде общественно-политический литературы.

На эстонском языке

Paljundatud Fr.R.Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riikliku
Raamatukogu rotaatoril 350 eks.

Ar 965 BR

Ühiskondlik-politili-
se